Yarat?c?l??? Destekleyen Ö?retmen ?ndeksi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yarat?c?l??? Destekleyen Ö?retmen ?ndeksi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32872

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yarat?c?l??? Destekleyen Ö?retmen ?ndeksi, ö?retmenlerin s?n?f ortam?nda ö?rencilerin Yarat?c?l?k geli?imini destekleyici davran??lar?n? ölçmek amac?yla uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle ilkokul ö?retmenlerinin yarat?c?l??? te?vik eden yakla??mlar?n?, s?n?fta uygulad?klar? yöntemleri ve ö?rencilere sunduklar? f?rsatlar? de?erlendirmeyi hedefler. Orijinal ölçe?in Türkçe'ye adaptasyonu, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda geçerlik ve güvenirlik özelliklerini ortaya koyarak, e?itim ara?t?rmalar?nda kullan?labilirli?ini sa?lam??t?r.

Bu indeks, ö?retmenlerin yarat?c?l??? destekleyen tutumlar?n? çok boyutlu bir yap?da inceleyerek, e?itim programlar?n?n ve Ö?retmen e?itimlerinin geli?tirilmesine katk?da bulunmay? amaçlamaktad?r. 33 maddeden olu?an bu araç, 9 farkl? alt boyutta ö?retmen davran??lar?n? kapsaml? bir ?ekilde analiz eder.

Anahtar Kelimeler

Yarat?c?l??? Destekleme, Ö?retmen ?ndeksi, Likert Ölçe?i, E?itim Bilimleri, Uyarlama, Psikometri

Yazarlar

Ayhan D?K?C?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, görev yapan ilkokul ö?retmenlerinin s?n?f içerisindeki yarat?c?l??? destekleme düzeylerini ve bu deste?i hangi davran??lar arac?l???yla sa?lad?klar?n? belirlemektir. Bu indeks, ö?retmenlerin yarat?c?l??? te?vik etme potansiyellerini ve mevcut uygulamalar?n? ölçerek, e?itimcilerin kendilerini bu alanda geli?tirmelerine yönelik geri bildirim sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ?ngilizce ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini koruyarak, Türk e?itim sistemindeki ö?retmenlerin yarat?c?l??? destekleyici davran??lar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilmesini sa?lamak üzere yürütülmü?tür.

Yap?

Yarat?c?l??? Destekleyen Ö?retmen ?ndeksi, ö?retmenlerin yarat?c?l??? te?vik etme becerilerini yans?tan karma??k bir psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, pedagojik yakla??mlardan s?n?f yönetimi stratejilerine kadar geni? bir yelpazeyi kapsar. Ölçek toplamda 9 farkl? alt boyuttan olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçülen temel yap?, ö?retmenlerin ö?rencilere ba??ms?zl?k tan?ma, farkl? fikirleri bütünle?tirme, içsel motivasyonu art?rma, esnekli?i te?vik etme ve ele?tirel sorgulamay? destekleme gibi spesifik davran??lar?n? içerir. Bu alt boyutlar, yarat?c?l???n geli?iminde kritik rol oynayan ö?retmen tutumlar?n? detayland?rmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda yap? geçerli?i incelenmi? ve yüksek düzeyde kabul edilebilir sonuçlar elde edilmi?tir. Yap? geçerli?ini de?erlendirmek için uygulanan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem uygunluk testi de?eri **.925** olarak bulunmu?tur. Bu de?er, verilerin Faktör Analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir.

Sferiklik testi olan Bartlett Testi de?eri 990 serbestlik derecesi ile 6230.061 bulunmu? ve p de?eri **.000** olarak tespit edilmi?tir. Bu anlaml?l?k düzeyi, de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin faktör analizine uygun oldu?unu do?rulamaktad?r. Aç?klay?c? faktör analizi sonucunda, Varimax dik döndürme i?lemi sonras?nda madde faktör yük de?erlerinin **.392 ile .779** aras?nda de?i?ti?i bildirilmi?tir, bu da maddelerin ilgili alt boyutlara yeterince yüklendi?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirlik analizleri yüksek sonuçlar vermi?tir. Ölçe?in tamam?ndan elde edilen genel Cronbach Alpha katsay?s? **.94** olarak belirlenmi?tir. Bu sonuç, ölçe?in genel olarak mükemmel bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Alt boyutlar?n güvenirlik katsay?lar? incelendi?inde ise, en dü?ük Alpha katsay?s?n?n **.57** oldu?u belirtilmi?tir. Genel yüksek güvenirlik katsay?s?, ölçe?in farkl? durumlarda tutarl? ölçümler yapabildi?ini desteklemektedir, ancak ara?t?rmac?lar dü?ük katsay?l? alt boyutlar? kullan?rken dikkatli olmal?d?r.

Faktör Analizi

Ölçek, toplamda 33 madde ve 9 alt boyuttan olu?an bir faktör yap?s?na sahiptir. Yap?lan Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda, orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s? Türkçe uyarlamada da do?rulanm??t?r. Faktör yüklerinin 0.392 ile 0.779 aras?nda da??lmas?, maddelerin belirlenen alt boyutlar? güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Faktör yap?s?, ö?retmenlerin yarat?c?l??? te?vik etme davran??lar?n? dokuz ana temada toplamaktad?r. Bu alt boyutlar ve madde say?lar? ?unlard?r: Ba??ms?zl?k (2 m), Bütünle?tirme (4 m), Güdüleme (3 m), Yarg?lama (4 m), Esneklik (4 m), De?erlendirme (3 m), Sorgulama (4 m), F?rsat verme (4 m) ve Hayal k?r?kl??? (5 m).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü:

Uyarlama (Adaptation)

Format:

Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Dil:

Türkçe (Orijinali ?ngilizce)

Popülasyon Grubu:

Ö?retmenler (?lkokul Ö?retmenleri)

Ya? Grubu:

Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?:

Çal??ma, ilkokul düzeyinde görev yapan ö?retmenler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi:

Ölçek 5'li Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilmi?tir (1= hiçbir zaman - 5= her zaman). Yüksek puanlar, ö?retmenin yarat?c?l??? destekleme düzeyinin yüksek oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Ö?retmen Davran??lar?, Yarat?c?l?k, Güvenirlik, KMO, Cronbach Alpha

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:

Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri:

adikici@ohu.edu.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi:

Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? **2013** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için izin ve ücret bilgileri konusunda yazar Ayhan Dikici ile do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Telif haklar? ve kullan?m ko?ullar? yay?nc? kurulu? ve yazar taraf?ndan belirlenmektedir.

Referanslar

Dikici, A. (2013). The adaptation of Creativity Fostering Primary Teachers Index Scale into Turkish. *Educational Sciences: Theory and Practice*, *13*(1), 318-323.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: creativity-fostering-primary-teachers-index-scale-toad.pdf

Yarat?c?l??? Destekleyen Ö?retmen ?ndeksi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ba??ms?zl?k (2 m)
Bütünle?tirme (4 m)
Güdüleme (3 m)
Yarg?lama (4 m)
Esneklik (4 m)
De?erlendirme (3 m)
Sorgulama (4 m)
F?rsat verme (4 m)
Hayal k?r?kl??? (5 m)

ARABPSYCHOLOGY.COM